

1

Schulinck Participatiewet > Thema's > Bijstand > Verplichtingen en sancties > Inlichtingenplicht > Onderzoek naar schending inlichtingenplicht

Onderzoek naar schending inlichtingenplicht[← Terug naar het zoekresultaat](#)

Als twijfels bestaan bij de rechtmatigheid van de uitkering moet dit worden onderzocht. Belanghebbende moet daarna geconfronteerd worden met de onderzoeksbevindingen. Hierbij moet hij de mogelijkheid krijgen, onder verwijzing naar de wettelijke informatieplicht, te reageren op de onderzoeksbevindingen. Belanghebbende moet meewerken aan het onderzoek (artikel 17 Participatiewet).

Weigert een belanghebbende mee te werken? En kan daardoor het recht op bijstand niet worden vastgesteld? Dan kan de uitkering, na opschorting, rechtmatig beëindigd of geweigerd worden.

De belanghebbende is binnen het kader van de Participatiewet verplicht om alle gegevens te overleggen die van belang zijn. Het college geeft aan welke gegevens en informatie nodig zijn voor het bepalen van het recht op bijstand. Wanneer een belanghebbende niet meewerkt of zijn inlichtingenplicht schendt, kan de uitkering worden beëindigd. Dit kan alleen als het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld door het niet meewerken of het schenden van de inlichtingenplicht. Hiervoor kan een tip of signaal in combinatie met een aantal concrete aanwijzingen uit het dossier en het ontbreken van een sluitende verklaring van belanghebbende voldoende zijn. Dit zal per geval beoordeeld moeten worden.

Stappenplan

Welke stappen kan het college zetten?

1. Het college ontvangt een tip of ander signaal 'dat er iets aan de hand is'.
2.
 - a. Als de tip of het signaal voldoende concreet is, kan het college deze gericht controleren door het raadplegen van instanties. Zoals banken, verzekeringsmaatschappijen, de Belastingdienst, kadaster, BKR, etc. Het raadplegen heeft als doel na te gaan of de belanghebbende een volledig inzicht heeft gegeven in zijn vermogensbestanddelen.
 - b. Als de tip of het signaal niet voldoende concreet is, kan het college het dossier van belanghebbende uitgebreider analyseren om verder te kunnen onderbouwen dat er iets aan de hand is.

Voorbeelden van aanknopingspunten:

- Zijn er al vermogenscomponenten van betrokkene in het buitenland bekend?
- Is er sprake van onverklaarbare transacties van geld van of naar personen of instanties?
- Is er sprake van geldopnamen in het buitenland?
- Verblijft betrokkene regelmatig (voor langere tijd) in het buitenland?
- Is de periode van bijstandsverstrekking zonder duidelijke reden een tijd onderbroken geweest?
- Keert betrokkene regelmatig te laat terug van vakantie?
- Is al eerder vermogensfraude vastgesteld?
- Is sprake geweest van vermogensopbouw of het aflossen van hoge schulden tijdens de uitkeringsperiode?
- Is sprake van hoge (woon)lasten in relatie tot het inkomen?
- Is sprake van een bijzonder uitgavenpatroon in relatie tot het inkomen (hele hoge of hele lage bedragen; zijn alle bank/girorekeningen bekend)?
- Weigert belanghebbende om een van de slaapkamers te laten zien (zie CRVB 16-6-2015, ECLI:NL:CRVB:2015:1258)?

Als er geen aanknopingspunten in het dossier zijn, kan het college de belanghebbende uitnodigen en confronteren met de tip of het signaal. Als de belanghebbende een geloofwaardig verhaal vertelt, dan moet het recht op bijstand ongewijzigd worden voortgezet. Wanneer dit niet het geval is, kan van belanghebbende gevraagd worden om bewijzen te overleggen die zijn verhaal ondersteunen.

Als er meer aanknopingspunten uit het dossier blijken, dan kan het college deze informatie controleren via de aanpak beschreven bij stap 2a.

Bij elke stap in het proces is de doorslaggevende vraag: is het recht op bijstand nog vast te stellen? Als er zoveel onduidelijkheid is ontstaan dat het antwoord "nee" is, kan de uitkering beëindigd/geweigerd worden.

Voorbeelden

Omdat ieder geval anders is, is het moeilijk om algemene richtlijnen te geven over het beëindigen van een uitkering. Een enkele tip of signaal is in ieder geval onvoldoende om daaraan gevolgen voor de uitkering te verbinden. Om een vermoeden te duidelijker maken, is het van belang gegevens te controleren, het dossier te analyseren op aanknopingspunten en belanghebbende te vragen om een verklaring. Voor gevolgen van het schenden van de inlichtingenplicht door belanghebbende zie [Gevolgen niet nakomen inlichtingenplicht](#).

Groot bedrag overgemaakt naar het buitenland

Tijdens een heronderzoek blijkt uit bankafschriften dat belanghebbende een aantal keer een bedrag heeft overgemaakt naar een bank in het buitenland. Hij verklaart dat dit geld bestemd is voor zijn broer. Dossieranalyse wijst uit dat belanghebbende recent op vakantie is geweest in dit land en dat hij daar een aantal grotere bedragen heeft opgenomen. Voor de rest blijkt zijn uitgavenpatroon bijzonder laag. Hierdoor zou het vermoeden kunnen ontstaan dat er een inkomstenbron is waar de sociale dienst niets van weet. Belanghebbende verklaart dat hij zuinig leeft en veel spaart om zijn broer in het buitenland te kunnen onderhouden. Belanghebbende moet stukken kunnen overleggen die zijn verhaal onderbouwen, zoals kopieën van bankafschriften van zijn broer en een verklaring dat hij het geld heeft ontvangen. Als dit niet kan worden overgelegd is het verhaal niet voldoende onderbouwd. Dit gegeven in combinatie met het onwaarschijnlijk lage uitgavenpatroon van belanghebbende betekent dat het recht op bijstand niet langer kan worden vastgesteld.

Schuld wordt binnen een korte tijd volledig afgelost

Bij een rechtmatigheidsgesprek blijkt uit de financiële gegevens van de belanghebbende dat een hoge schuld binnen een half jaar volledig is afgelost. Er zijn geen andere schulden ontstaan. Op de bankrekeningen van belanghebbende is ook geen sprake van roodstand. Het verhaal van belanghebbende is dat hij zuinig heeft geleefd, zodat hij geld heeft kunnen reserveren voor aflossing. Dit verhaal is niet overtuigend. Het zou betekenen dat belanghebbende maandelijks meer heeft gespaard dan de hoogte van zijn hele uitkering. Conclusie: het staat vast dat er iets niet klopt aan de informatie van betrokkene. De uitkering kan worden opgeschort, omdat het recht op bijstand niet is vast te stellen. Nadere dossieranalyse moet uitwijzen of er meer aanknopingspunten bestaan om vast te stellen hoe de situatie precies in elkaar steekt, zodat er een schadebedrag kan worden vastgesteld en teruggevorderd kan worden.

Gezamenlijke huishouding?

Een sociale dienst ontvangt een anonieme tip: een belanghebbende zou verzwegen hebben al een tijd samen te wonen op een ander adres dan waar hij staat ingeschreven. Als belanghebbende geconfronteerd wordt met dit gegeven zegt hij dat hij weleens bij zijn vriendin logeert, maar zijn hoofdverblijf heeft op het adres van inschrijving. Uit bankafschriften blijkt dat de financiën van belanghebbende en zijn vriendin volledig gescheiden zijn. Hierdoor valt geen gezamenlijke huishouding vast te stellen. Maar uit de water- en energierekening blijkt dat het verbruik zo laag is, dat het erg onwaarschijnlijk is dat belanghebbende op het adres van inschrijving zijn hoofdverblijf houdt. Bij drie onaangekondigde huisbezoeken op verschillende tijdstippen is belanghebbende niet thuis. Op deze momenten ligt er een grote stapel post op de deurmat, die al langere tijd niet is weggehaald.

Uit de combinatie van deze gegevens ontstaat een sterk vermoeden dat er iets niet klopt in het verhaal van belanghebbende. Dit is niet voldoende om de uitkering te beëindigen. Een aanwijzing in het dossier waaruit bijvoorbeeld zou blijken dat belanghebbende uitgaven voor zijn vriendin doet kan de zaak in een heel ander licht zetten. Die hierbovenstaande gegevens kunnen een goede aanleiding zijn voor een onderzoek door de sociale recherche.

Schulinck Participatiewet > Thema's > Praktisch > Thematische overzichten > Inlichtingenplicht

Inlichtingenplicht[← Terug naar het zoekresultaat](#)

Zie hieronder onder andere voor:

Praktijkinformatie

Juridische informatie

Inlichtingenplicht

Een belanghebbende moet aan het college - op verzoek of onverwijld uit eigen beweging - mededeling doen van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling en het recht op bijstand. Deze inlichtingenplicht geldt vanaf de datum van aanvraag om bijstandsuitkering. Alleen relevante inlichtingen mogen worden gevraagd.

Verwijzingen

Koppeling recht op bijstand aan juiste BRP-inschrijving ([Koppeling recht op bijstand aan juiste inschrijving BRP](#))
 Informatieplicht jongere bij aanvraag ([Informatieplicht jongere bij aanvraag](#))
 Gevolgen niet nakomen inlichtingenplicht ([Gevolgen niet nakomen inlichtingenplicht](#))
 Afstemming ([Afstemming \(maatregelen\)](#))
 Bestuurlijke boete bij schending inlichtingenplicht ([Bestuurlijke boete bij schending inlichtingenplicht](#))

Praktijk**Praktijk****Documenten**[Schema 'Maatregel of boete?'](#)[Schema 'Globaal overzicht bepordelingen bij schending inlichtingenplicht tijdens de bijstand'](#)[Stappenvlan hoogte bestuurlijke boete](#)**Alv**Zie [Verplichtingen en afstemming](#).

1. Eén van de partners komt zijn inlichtingenplicht niet na. Dient deze partner dan te worden aangemerkt als niet-rechthebbende partner?
2. Welke aanvultermijn moet in acht worden genomen wanneer een belanghebbende bij zijn aanvraag om bijstand onvoldoende gegevens heeft overlegd om het recht op bijstand te kunnen vaststellen?
3. Kan het college een maatregel opleggen wanneer een belanghebbende binnen de aanvultermijn alsnog zijn aanvraag aanvult met de ontbrekende gegevens?
4. Binnen welke termijn moet een aanvraag buiten behandeling worden gesteld?
5. Het college besluit niet binnen de daarvoor gestelde termijn tot buiten behandeling stelling van de aanvraag om bijstand. Welk gevolg heeft dit?
6. Belanghebbende komt zijn inlichtingenplicht pas na tijdens de bezwaarfase. Moet hiermee rekening worden gehouden in de besluitvorming?

Documenten**Richtlijnen**[B016 - Meldingsplicht studie](#)[B017 - Meldingsplicht vakantie/verblijf in het buitenland](#)[B031 - Betekenis "onverwijld uit eigen beweging" in artikel 17 lid 1 Participatiewet](#)[B032 - Belanghebbende beschikt niet meer over bewijsstukken](#)[B033 - Periode over te leggen bankafschriften](#)[B034 - Procedure inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring](#)[B136 - ROF of Mutatieformulier](#)[B035 - Categorieën die zijn vrijgesteld inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring](#)[B036 - Meldingsplicht vrijwilligerswerk](#)[B038 - Duur hersteltermijn tijdens bijstand](#)[B170 - Nadere regels bewijsopdracht](#)**Documenten****Juridisch****Documenten**Participatiewet: [artikel 17](#)**Documenten**Reikwijdte inlichtingenplicht ([Reikwijdte inlichtingenplicht](#))Inlichtingenplicht m.b.t. onbetaalde arbeid of vrijwilligerswerk ([Inlichtingenplicht onbetaalde arbeid of vrijwilligerswerk](#))Bewijsstukken ([Bewijsstukken](#))Maandelijks inkomstenformulier/ROF; mutatieformulier ([Maandelijks inkomstenformulier/ROF; mutatieformulier](#))Belanghebbende kan inlichtingenformulier niet invullen ([Belanghebbende kan inlichtingenformulier niet invullen](#))(Anonieme) tips ([\(Anonieme\) tips](#))Onderzoek naar schending inlichtingenplicht ([Onderzoek naar schending inlichtingenplicht](#))Suwinet-Inkijk ([Suwinet-Inkijk](#))**Documenten**[CRvB 04-07-2017, nr. 15/7034 WWB](#)

grote schuld, gewijzigde inkomsten, bestuurlijke boete, eenmalige gegevensuitvraag, gegevens kenbaar uit Suwinet. Regeling tot vaststelling van de uitzondering van de inlichtingenplicht

[CRvB 15-11-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:4412](#)

op geld waardeerbare activiteiten, kamer van koophandel, inlichtingenplicht reikwijdte, inschrijving, registratie

[CRvB 11-10-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:3265](#)

inlichtingenplicht, medetervordering van verzegen partner, hoofdelijke aansprakelijkheid, geen opzet vereist, bevoegdheid

[CRvB 15-3-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1059](#)

schending inlichtingenplicht, reikwijdte inlichtingenplicht, eenmalige gegevens uitvraag

[CRvB 26-3-2013, ECLI:NL:CRVB:2013:825633](#)

inlichtingenplicht, uitvoeringsbeleid, consistente toepassing, terugvordering, eenmalige gegevensuitvraag

[CRvB 7-8-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:8X5588](#)

huur zeecontainers, opslag fietsonderdelen, fietsreparatie, schending inlichtingenplicht

[CRvB 12-6-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BW8315](#)

inkomstenvrijlating, verzegen inkomsten, inlichtingenplicht in bezwaarfase na afwijzing bijstand

[Meer...](#)

Rechtspraak [CRvB 13-12-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:5010](#), met noot mr. Frank Schulmer

[CRvB 12-5-2015, ECLI:NL:CRVB:2015:1699](#), met noot Vera Staaks

[CRvB 26-3-2013, ECLI:NL:CRVB:2013:B25633](#), met noot mr. Carin Lennertz

[CRvB 22-5-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BW6517](#), met noot mr. Jeroen van Fessem

[CRvB 15-12-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BK6648](#), met noot mr. Hans Nacinovic

[CRvB 12-02-2008, nr. 06/5604 WWB](#), met noot mr. Hans Nacinovic

Rechtspraak [Inlichtingenplicht en eenmalige gegevensvraag](#), [Eenmalige gegevensvraag is geen dode letter meer, maar houd oog voor de feitelijke situatie!](#) Opiniestuk d.d. 14 juni 2017 door mr. Carin Lennertz

[WEU blijft wellicht deels dode letter](#), [Inlichtingenplicht Participatiewet en eenmalige gegevensvraag](#), Opiniestuk d.d. 4 januari 2017 door mr. Carin Lennertz

Rechtspraak [TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 47](#)